

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Situacións de risco para a saúde e Radioloxía		Código	661G01013
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento				
Coordinación	Castro Lareo, Isabel	Correo electrónico	isabel.castro.lareo@col.udc.es	
Profesorado	Castro Lareo, Isabel García Trigo, Beatriz	Correo electrónico	isabel.castro.lareo@col.udc.es beatriz.trigo1@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/			
Descrición xeral	<p>O propósito desta materia é :</p> <p>Preparar os estudantes no coñecemento dos conceptos básicos de todas aquelas medidas destinadas a diminuír e evitar as infeccións que as persoas doentes poidan adquirir no medio hospitalario, así como previr as posibles infeccións que eles poidan adquirir como consecuencia do seu traballo.</p> <p>Asi mesmo, que os estudantes adquira os coñecementos e habilidades necesarias para identificar situacións de risco vital e emprender as accións necesarias para a atención de urxencia ante estas situacións.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A15	Recoñecer as situacións de risco vital e saber executar manobras de soporte vital básico e avanzado.
A16	Coñecer os principios de radioloxía, radioprotección e prevención e control das infeccións.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa nun equipo interdisciplinar.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B9	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
B11	Capacidade e habilidade de xestión da información.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C10	CB2.- Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos a seu traballo ou vocación de unha forma profesional y posúan as competencias que solen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Descibir os conceptos xerais da infección e hixiene hospitalaria.	A16	B2	C4
		B3	
		B5	

Explicar os procedementos de hixiene hospitalaria e de prevención da infección hospitalaria.	A16	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11	C4 C6 C10
Identificar as estratexias de prevención de riscos laborais no contexto sanitario.	A16	B2 B3 B4 B5 B6	C6 C10
Describir e aplicar as maniobras de soporte vital básico e avanzado	A15	B1 B2 B4 B5 B6 B9 B11	C4 C6 C10
Identificar os diferentes sistemas radiolóxicos de diagnóstico e tratamento e procedementos para unha manipulación segura.	A16	B4 B5 B6 B9	C4 C10

Contidos	
Temas	Subtemas
UNIDADE I. CONCEPTOS BÁSICOS SOPORTE VITAL BÁSICO E AVANZADO. TECNICAS DE REANIMACIÓN CARDIOPULMONAR BÁSICA EN ADULTO E NENOS.	
TEMA 1. Conceptos básicos de soporte vital básico e avanzado	<ul style="list-style-type: none"> - Prevención de situacións de risco vital. - Cadena de supervivencia e os seus eslabons. - Prevención da parada cardiorespiratoria. - Algoritmo do soporte vital básico. - Algoritmo do soporte vital avanzado
TEMA 2. Técnicas de reanimación cardiopulmonar básica en adultos e nenos	<ul style="list-style-type: none"> - Valoración da resposta. - Apertura da vía aérea e ventilación. - Compresions torácicas. - Control de hemorraxías. - Atragantamento - Resucitación cardiopulmonar en accidentes. - Desfibriladores automáticos e semiautomáticos. - Equipamentos para desostrucción e apertura da vía aérea. - Equipamentos para ventilación e oxigenación.
UNIDADE II. CONCEPTOS XERAIS DAS INFECCIÓNS HOSPITALARIAS, LIMPEZA, DESINFECCIÓN E ESTERILIZACIÓN. MEDIDAS DE PREVENCIÓN DA INFECCIÓN ASOCIADA A CUIDADOS SANITARIOS.	

TEMA 1. CONCEPTOS XERALES DA INFECCIÓN E HIXIENE HOSPITALARIAS	<p>1.1 Conceptos xerais</p> <p>1.2 Evolucion historica e perspectivas futuras</p> <p>1.3 Obxectivos da hixiene no hospital.Posibilidades e limites de prevención</p> <p>1.4 Importancia sanitaria da infección hospitalaria</p> <p>Mortalidade, Morbilidade, Custo</p> <p>1.5 Etioloxía da infección hospitalaria</p>
TEMA 2. EPIDEMIOLOXIA DA INFECCION HOSPITALARIA	<p>2.1 Metodoloxia xeral do estudio da infección hospitalaria</p> <p>2.2 Cadea de transmisión na infección hospitalaria</p> <p>2.3: Clasificación e criterios diagnósticos das infección hospitalarias</p>
TEMA 3.PROCEDEMEINTOS DA HIXIENE HOSPITALARIA	<p>3.1. Hixiene persoal: Lavado de mans, Comportamentos no traballo, APLICACIÓN DOS ANTISÉPTICOS</p> <p>3.2. Hixiene do material: Técnicas de descontaminación, Limpeza, Desinfección, Esterilización</p> <p>3.3. hixiene hosteleira: hixiene da lencería, hixiene alimentaria.</p> <p>3.4. Hixiene medioambiental: Limpeza e desinfección, Desinsectación e desratización, Control do acondicionamento do aire e ventilación, Control de augas, Xestión dos Residuos hospitalarios</p>
TEMA 4.: PREVENCIÓN DAS INFECCIÓN HOSPITALARIAS	<p>4.1. Precauciones estándar</p> <p>4.2. Aislamientos</p> <p>4.3. Prevención de la infecciones hospitalarias más prevalentes: Prevención das infeccións intravasculares asociadas a catéter, Prevención das infección urinarias, Prevención das infeccións respiratorias: neumonía asociada a dispositivos de ventilación mecánica, Prevención das infección do sitio cirúrxico</p>
UNIDADE III. PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS NO CONTORNO SANITARIO	
TEMA 5. PREVENCIÓN DE RISCOS BIOLÓXICOS	<p>5.1 Os riscos biolóxicos no persoal sanitario. Lexislación</p> <p>5.2 Vacinación do persoal sanitario</p> <p>5.3 Patóxenos de transmisión sanguínea</p> <p>5.4 Prevención da Tuberculose no medio hospitalario</p>
UNIDADE IV. INTRODUCCIÓN A RADIOLOXÍA E ASPECTOS BIOLÓXICOS DAS RADIACIÓNS IONIZANTES.	
TEMA 6. SISTEMAS RADIOLÓXICOS. MANIPULACIÓN SEGURA	<p>6.1. Introducción a radioloxía</p> <p>6.2. Aspectos biolóxicos das radiacións ionizantes</p> <p>6.3 Principios e normas básicas de protección radiolóxica.</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	A15 A16 B2 B3 B4 B5 B6 B11 C6	2	24	26

Sesión maxistral	A15 A16 B2 B3 B4 B5 B6 C4 C10	19	32	51
Simulación	A15 B2 B3 B4 B5 B6 B9 C6	10	21	31
Saídas de campo	A16 B1 B3 B4 B6 B9 B11 C4 C10	1	1	2
Traballos tutelados	A16 B1 B2 B3 B4 B6 B9 B11 C6 C10	5	10	15
Estudo de casos	A16 B1 B2 B3 B4 B5 B9 B11 C4 C6 C10	9	15	24
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Proba escrita con pregunta curta e tipo test para avaliar, fundamentalmente, a aprendizaxe dos contidos teóricos.
Sesión maxistral	Actividade na que o profesor expón de maneira oral e con medios audiovisuais contidos teóricos do programa e a orientación bibliográfica dos mesmos.
Simulación	Actividade na que o estudante ante unha determinada situación debe probar os seus coñecementos e desenvolver as accións necesarias para a súa resolución. A asistencia as sesións de simulación planificadas será obrigatoria.
Saídas de campo	Visita ao servizo de esterilización para a observación directa das diferentes técnicas de esterilización e desinfección.
Traballos tutelados	Actividade na que os estudantes de forma autónoma profundizan ou relacionan coñecementos expostos polo profesor.
Estudo de casos	Actividade, habitualmente en grupo, na que os estudantes analizan un suposto dentro das seguintes modalidades: resolución de problemas ou comprensión

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	A atención personalizada relacionada coa proba obxectiva ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia. Farase de forma individualizada, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico.
Simulación	A atención personalizada relacionada coas simulacións ten como finalidade orientar, instruír e motivar aos estudantes na aprendizaxe das diferentes manobras de soporte vital básico e avanzado.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Saídas de campo	A16 B1 B3 B4 B6 B9 B11 C4 C10	Resumo da visita ao servizo de esterilización.	2.5
Traballos tutelados	A16 B1 B2 B3 B4 B6 B9 B11 C6 C10	A avaliación dos traballos farase tendo en conta os seguintes apartados: . Descrición e síntese da información dos contidos ou temas relativos ós traballos . Utilización de léxico específico.	4
Proba obxectiva	A15 A16 B2 B3 B4 B5 B6 B11 C6	Examen escrito con resposta curta y/o tipos test.	80
Simulación	A15 B2 B3 B4 B5 B6 B9 C6	Examen práctico consistente na valoración e realización manobras de soporte vital básico e avanzado unha determinada situación. A asistencia as sesións de simulación planificadas será obrigatoria.	10
Estudo de casos	A16 B1 B2 B3 B4 B5 B9 B11 C4 C6 C10	Exposición e resolución dos casos traballados.	3.5

Observacións avaliación

AVALIACIÓN PREVENCIÓN DA INFECCIÓN: Proba obxectiva Exame escrito con resposta curta e o tipo test: 80%. Traballo tutelado: 5% Saída de campo: 5% Estudo de casos: 5% Outras: asistencia o 90% das clases teóricas, participación na clase: 5% **NOTA:** Será necesario superar a proba escrita (aprobado) para eliminar esta parte da materia. **AVALIACIÓN SOPORTE VITAL:** Proba obxectiva Exame escrito con resposta curta e o tipo test: 80%. Simulación: 20%. **SERÁ NECESARIO APROBAR AS DUAS PARTES PARA A SUPERACIÓN DA MATERIA.**

AVALIACIÓN SEGUNDA OPORTUNIDADE: Os criterios de avaliación da segunda oportunidade (xullo) serán os mesmos cos da primeira oportunidade. Las probas superadas na primeira oportunidade conservaranse só para a segunda oportunidade.

ADIANTO DE OPORTUNIDAD (Decembre) o 100% da nota será a proba obxectiva.

ESTUDANTES CON MATRICULA A TEMPO PARCIAL: proba obxectiva 80% da nota, 20% as outras metodoloxías que deberá superar en tempo e forma que se establecer.

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica

N. PERALES RODRIGUEZ DE VIGURI. Avances en emergencias y resucitación VI. Barcelona: Edikamed; 2004. N. PERALES RODRIGUEZ DE VIGURI, N. LESMES SERRANO, C. TORMO CALANDÍN. Guía de resucitación cardiopulmonar básica y desfibrilación semiautomática. 5º ed. Barcelona: Masson; 2006. N. PERALES RODRIGUEZ DE VIGURI, J. LÓPEZ MESSA, M. RUANO MARCO. Manual de soporte vital avanzado. 4ª ed. Barcelona: Elsevier Masson; 2007. NORMAN E. McSWAIN, SCOOT FRAME. PHTLS. Soporte vital básico y avanzado en el trauma prehospitalario. Madrid: Mosby; 2004. En red: Sociedad Española de Medicina Intensiva, Crítica y Unidades Coronarias. <http://www.semicyc.org> European Resuscitation Council <http://www.erc.edu/new> Fundación Pública Urgencias Sanitarias de Galicia <http://061.sergas.es>

Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - ( ) . - David L. Heymann (2005). El control de las enfermedades transmisibles. 18 Ed. OPS - MAYHALL CG, (1996). Hospital Epidemiology and Infection Control. Philadelphia: Williams&Wilkins - BENNET JB, BRACHMAN (1999.). Hospital Infections . 4ª Ed. Philadelphia: Williams&Wilkins - DARBORD JC, DAUPHIN A, coordinadores (1988). Hygiene Hospitaliere Pratique . 2ª ed. Paris: Editions medicales Internationales - GALVEZ R, DELGADO M, GUILLEN JF (1993.). Infección Hospitalaria . Granada: Universidad de Granada - SOULE BM (1996). Infecciones y práctica de enfermería prevención y control . Barcelona: Mosby Doyma - PALMER M (1986). manual de control de infecciones . Madrid interamericana - Guía para la Prevención y control de la Infección hospitalaria (1998). Manual de la Comisión clínica de infecciones . Manual de la Comisión clínica de infecciones Hospital La Paz. Madrid - PIEDROLA GIL (2001). medicina Preventiva y Salud Pública . Barcelona: Masson 10 ed - Xunta de Galicia. Consellería de Sanidad. Dirección Xeral Saúde Pública; (1999). Plan de Minimización de Riesgos Microbiológicos en los Hospitales de Galicia (PLANMIRMIHGA) . Santiago - www.cdc.gov ( ). web Center for Disease Control and Prevention . - www..saludpreventiva.com ( ). web sobre infección hospitalaria, prevención y salud. - www.sempsph.com ( ). WEB SOCIEDAD ESPAÑOLA DE MEDICINA PREVENTIVA, SALUD PUBLICA E HIGIENE .
------------------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Bioloxía/661G01002
 Coidados Básicos en Enfermaría/661G01006
 Fundamentos da Enfermaría/661G01007
 Fisioloxía/661G01105

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Estancias Clínicas I/661G01025
 Enfermaría Clínica I/661G01034

Materias que continúan o temario

Enfermaría clínica III/661G01017
 Estancias Clínicas II/661G01026
 Estancias Clínicas III/661G01027
 Estancias Clínicas IV/661G01028
 Estancias Clínicas V/661G01029
 Estancias Clínicas VI/661G01030
 Estancias Clínicas VII/661G01031
 Enfermaría Clínica II/661G01035

Observacións

Esta materia ten en conta as recomendacións de SOSTENIBILIDADE

MEDIO AMBIENTE, PERSOA E IGUALDADE DE XENERO:- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia, realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos. No caso de que a entrega dos traballos, fose en papel:- Non se empregarán plásticos- Realizaranse impresións a dobre cara- Empregarase papel reciclado- Evitarase a impresión de borradores.- Teranse en conta os principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.- Atendendo ás distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, nesta materia terase en conta a perspectiva de xénero velando pola non utilización dunha linguaxe sexista na aula, nos documentos desenvolvidos na materia e nas actividades clínicas realizadas co alumnado.- Traballarase para identificar e modificar prexuizados e actitudes sexistas dentro da aula ou no contexto clínico, influíndo na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.- Prestará especial atención en detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías